

LIÊN ĐOÀN LAO ĐỘNG
TỈNH NINH BÌNH
CÔNG ĐOÀN GIÁO DỤC

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 63 /CĐGD
V/v tuyên truyền 76 năm
Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh
nước Cộng hòa XHCN Việt Nam

Ninh Bình, ngày 16 tháng 8 năm 2021

Kính gửi:

- Công đoàn cơ quan Sở Giáo dục và Đào tạo;
- Công đoàn cơ sở các đơn vị trực thuộc.

Thực hiện Công văn số 197/LĐLĐ-TGNC ngày 13/8/2021 của Liên đoàn Lao động tỉnh về việc tuyên truyền 76 năm Cách mạng Tháng Tám (19/8/1945-19/8/2021) và Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (02/9/1945-02/9/2021), Ban Thường vụ Công đoàn Giáo dục tỉnh gửi Công đoàn cơ quan Sở Giáo dục và Đào tạo, công đoàn cơ sở các đơn vị trực thuộc đề cương tuyên truyền để phục vụ công tác tuyên truyền trong tháng 8/2021.

Đề nghị công đoàn các đơn vị nghiên cứu tài liệu, triển khai tuyên truyền tới cán bộ, nhà giáo, người lao động bằng các hình thức phù hợp, thiết thực, hiệu quả.

(Gửi kèm công văn này Đề cương tuyên truyền do Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy biên soạn)./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi (qua website Sở GD&ĐT);
- Lưu: VP.CĐN. NG/03.

TM. BAN THƯỜNG VỤ
CHỦ TỊCH

Trịnh Duy Nghĩa

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN

kỷ niệm 76 năm Cách mạng Tháng Tám (19/8/1945 - 19/8/2021)
và Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam
(2/9/1945 - 2/9/2021)

I. DIỄN BIẾN CUỘC CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945

Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công là kết quả của quá trình đấu tranh lâu dài, kiên cường, bất khuất của nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo sáng suốt và đúng đắn, đầy sáng tạo của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Đầu năm 1945, chiến tranh thế giới lần thứ II bước vào giai đoạn quyết định, quân đội Xô Viết liên tiếp giành thắng lợi quyết định trên chiến trường châu Âu, giải phóng một loạt nước và tiến thẳng vào sào huyệt của phát xít Đức tại Béc lin. Ngày 9/5/1945, phát xít Đức phải đầu hàng vô điều kiện, chiến tranh kết thúc ở châu Âu. Ngày 8/8/1945, Liên Xô tuyên chiến với Nhật và chỉ sau 1 tuần đã tiêu diệt đội quân Quan Đông tinh nhuệ của Nhật, đẩy phát xít Nhật vào thế thất bại không thể tránh khỏi. Ngày 14/8/1945, phát xít Nhật đầu hàng vô điều kiện, chiến tranh thế giới lần thứ II kết thúc.

Trong nước, trải qua nhiều thử thách cam go và các cuộc diễn tập quan trọng như: Cao trào cách mạng 1930 - 1931, phong trào dân chủ 1936 - 1939, phong trào giải phóng dân tộc 1939 - 1945, phong trào cách mạng ngày càng phát triển mạnh mẽ.

Trước tình hình quốc tế và trong nước có nhiều thuận lợi, Đảng ta đã có những quyết sách nhằm đẩy mạnh công tác chuẩn bị khởi nghĩa giành chính quyền. Ngày 9/3/1945, phát xít Nhật làm cuộc đảo chính hất cẳng Pháp. Ngay trong đêm đó, Thường vụ Trung ương Đảng họp mở rộng tại làng Đình Bảng (Từ Sơn, Bắc Ninh) quyết định phát động phong trào kháng Nhật cứu nước. Ngày 12/3/1945, Thường vụ Trung ương Đảng họp mở rộng và ra Chỉ thị "*Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta*". Chỉ thị quan trọng này đã thể hiện sự lãnh đạo sáng suốt, kiên quyết, chủ động và sáng tạo của Đảng, chỉ rõ phương hướng và biện pháp hành động cách mạng đúng đắn trong cao trào kháng Nhật, cứu nước, mở đường đưa Cách mạng Tháng Tám đến thắng lợi.

Từ ngày 15/4 đến ngày 20/4/1945, Trung ương Đảng triệu tập Hội nghị quân sự cách mạng Bắc Kỳ, quyết định phát triển lực lượng vũ trang, nửa vũ trang và thống nhất các lực lượng vũ trang thành Việt Nam giải phóng quân, xây dựng 7 chiến khu chống Nhật, cứu nước. Từ tháng 4/1945 trở đi, cao trào kháng Nhật cứu nước diễn ra mạnh mẽ. Phong trào đấu tranh vũ trang, khởi nghĩa từng phần đã diễn ra ở nhiều vùng. Các lực lượng cách mạng đã phối hợp với quần chúng giải phóng được một loạt các xã, châu, huyện thuộc các tỉnh: Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn, Thái Nguyên, Tuyên Quang, Quảng Ngãi, Bắc Giang.

Trên cơ sở đánh giá thời cơ và tình hình cách mạng trong nước đã phát triển mạnh mẽ, rộng khắp, Hội nghị đại biểu toàn quốc của Đảng họp ở Tân Trào từ ngày 13/8 đến ngày 15/8/1945 đã đi đến kết luận: "Những điều kiện khởi nghĩa ở

Đông Dương đã chín muồi". Vì vậy, phải "Kịp thời hành động, không bỏ lỡ cơ hội", khẩn trương "Đánh chiếm ngay những nơi chắc thắng, không kể thành phố hay thôn quê, thành lập uỷ ban nhân dân ở những nơi làm chủ", tất cả vì mục tiêu "Việt Nam hoàn toàn độc lập".

Ngày 13/8/1945, Uỷ ban Khởi nghĩa toàn quốc thành lập, ra Quân lệnh số 1: Hiệu triệu toàn dân đứng lên khởi nghĩa giành chính quyền. Ngày 16/8/1945, Đại hội Quốc dân tại Tân Trào đã thông qua "10 chính sách lớn của Việt Minh", thông qua "Lệnh Tổng khởi nghĩa", quyết định Quốc kỳ nền đỏ sao vàng, Quốc ca và bầu ra Uỷ ban Dân tộc Giải phóng Trung ương do đồng chí Hồ Chí Minh làm Chủ tịch. Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi thư kêu gọi nhân dân cả nước tổng khởi nghĩa, trong đó chỉ rõ: "Giờ quyết định cho vận mệnh dân tộc ta đã đến. Toàn quốc đồng bào hãy đứng dậy đem sức ta mà tự giải phóng cho ta".

Dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân cả nước đồng loạt vùng dậy, tiến hành tổng khởi nghĩa, giành chính quyền. Từ ngày 14/8 đến ngày 18/8, cuộc tổng khởi nghĩa nổ ra giành được thắng lợi ở nông thôn đồng bằng Bắc Bộ, đại bộ phận miền Trung, một phần miền Nam và ở các thị xã: Bắc Giang, Hải Dương, Hà Tĩnh, Hội An,... Ngày 19/8, khởi nghĩa giành chính quyền thắng lợi ở Hà Nội. Ngày 23/8, khởi nghĩa thắng lợi ở Huế và ở Bắc Kạn, Hòa Bình, Hải Phòng, Hà Đông, Quảng Bình, Quảng Trị, Bình Định, Gia Lai, Bạc Liêu... Ngày 25/8, khởi nghĩa thắng lợi ở Sài Gòn - Gia Định, Kon Tum, Sóc Trăng, Vĩnh Long, Trà Vinh, Biên Hòa, Tây Ninh, Bến Tre... Ở Côn Đảo, Đảng bộ nhà tù Côn Đảo đã lãnh đạo các chiến sĩ cách mạng bị giam cầm nổi dậy giành chính quyền.

Chỉ trong vòng 15 ngày cuối tháng 8/1945, cuộc Tổng khởi nghĩa đã giành thắng lợi hoàn toàn. Lần đầu tiên trong lịch sử, chính quyền trong cả nước thuộc về nhân dân. Ngày 02/9/1945, tại vườn hoa Ba Đình (Hà Nội), trước hàng chục vạn nhân dân, Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Chính phủ Lâm thời trình đọc Bản Tuyên ngôn Độc lập, tuyên bố trước quốc dân và thế giới: Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà ra đời (nay là Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam). Từ đó, ngày 2/9 là Ngày Quốc khánh nước ta.

II. DIỄN BIẾN CUỘC CÁCH MẠNG THÁNG TÁM Ở NINH BÌNH

Ngày 14/8/1945, phát xít Nhật tuyên bố đầu hàng Liên Xô và quân Đồng minh không điều kiện. Đảng bộ và quân dân Ninh Bình hết sức phấn khởi, hăng hái chuẩn bị mọi mặt cho khởi nghĩa giành chính quyền thắng lợi.

Ngày 17/8/1945, đồng chí Trần Từ Bình đem lệnh "Tổng khởi nghĩa" về Ninh Bình. Ngay đêm hôm đó tại thôn Sãi (Nho Quan), Tỉnh uỷ họp bàn kế hoạch khởi nghĩa. Hội nghị quyết định ngày 19/8/1945 sẽ tổ chức lãnh đạo quần chúng giành chính quyền huyện Gia Viễn. Ngay đêm hôm đó, Tỉnh uỷ cử cán bộ về các huyện truyền đạt nhanh tin phát xít Nhật đầu hàng quân Đồng minh và Lệnh tổng khởi nghĩa. Tỉnh uỷ cử cán bộ về huyện Gia Viễn cùng địa phương chuẩn bị khởi nghĩa trước. Trước khí thế cách mạng sôi sục, đêm 18/8, huyện trưởng Gia Viễn sợ hãi bỏ trốn. Ngay đêm hôm đó, thanh niên cứu quốc thôn Bích Sơn và phố Me vào thuyết phục binh lính lấy được một số súng đạn. Sáng sớm ngày 19/8/1945 (đúng

ngày có phiên chợ Me), lực lượng vũ trang tinh, huyện lợi dụng lúc nhân dân trong vùng đi chợ Me rất đông, phát loa kêu gọi Nhân dân hưởng ứng tham gia khởi nghĩa giành chính quyền, triển khai lực lượng vũ trang tiến vào chiếm huyện lỵ, binh lính đầu hàng, các công chức chính quyền tay sai xin nộp giấy tờ, sổ sách, con dấu và súng đạn. Ta nhanh chóng làm chủ huyện lỵ. Quần chúng xung quanh huyện lỵ và nhân dân đi chợ Me đến dự mít tinh rất đông. Trước đông đảo quần chúng, đại diện Việt Minh huyện Gia Viễn tuyên bố chính quyền tay sai phản động đã bị đập tan, chính quyền cách mạng được thành lập, đại diện Việt Minh phổ biến chủ trương cứu nước và 10 chính sách của Mặt trận Việt Minh.

Nhận được tin Gia Viễn giành chính quyền thắng lợi, ngay chiều 19/8/1945, một số thanh niên yêu nước ở thị trấn Nho Quan đã cùng với quần chúng trương cờ đỏ sao vàng thuyết phục lính bảo an, quân Nhật án binh bất động, binh lính trong trại hạ súng đầu hàng. Quân khởi nghĩa đã tịch thu hơn 20 khẩu súng đưa về chiến khu. Sáng ngày 20/8/1945, Tỉnh uỷ cử cán bộ Việt Minh về Nho Quan huy động nhân dân thị trấn và các xã lân cận kéo vào giành chính quyền huyện, tổ chức mít tinh tuyên bố: Nho Quan hoàn toàn giải phóng.

Đêm 19/8/1945, Tỉnh uỷ đã họp để đánh giá thắng lợi cuộc khởi nghĩa ở Gia Viễn và Nho Quan, rút kinh nghiệm và thống nhất kế hoạch, phân công các đồng chí Phạm Văn Hồng, Nguyễn Thị Hoà... trực tiếp phụ trách các lực lượng khởi nghĩa, đánh chiếm tỉnh lỵ và các huyện còn lại. Hội nghị quyết định ngày 20/8/1945 tổ chức lãnh đạo quần chúng khởi nghĩa giành chính quyền tỉnh và các huyện còn lại.

Sáng ngày 20/8/1945, hơn một vạn quần chúng cùng các đội tự vệ có vũ trang bằng gậy gộc, giáo mác tập trung ở trước động Thiên Tôn (Ninh Mỹ, Gia Khánh). Khi lệnh phát ra đoàn người hô vang các khẩu hiệu, cuộn cuộn kéo về tỉnh lỵ Ninh Bình. Trên đường tiến quân hàng ngàn quần chúng ở các thôn: Bạch Cừ, Phú Gia, Đới Nhân, Cam Giá, Thư Điền, Kỳ Vĩ, Phúc Am, Trục Độ... gia nhập đoàn quân cách mạng. Đoàn biểu tình tới Phúc Am, một bộ phận tiến vào giành chính quyền ở huyện Gia Khánh. Trước sức mạnh như vũ bão của quần chúng cách mạng, huyện trưởng Gia Khánh đầu hàng quân cách mạng giao nộp con dấu, giấy tờ sổ sách, cuộc khởi nghĩa giành được thắng lợi nhanh chóng, tổ chức Việt Minh huyện tập hợp nhân dân các xã cùng quân khởi nghĩa mít tinh, tuyên bố: chính quyền huyện Gia Khánh về tay nhân dân và thành lập chính quyền cách mạng. Quần chúng hân hoan trong không khí chiến thắng.

Cùng ngày, Việt Minh thị xã Ninh Bình đã huy động quần chúng cùng với quân cách mạng khởi nghĩa giành chính quyền ở tỉnh. Tổ chức Việt Minh cử người nắm tình hình ở trại lính bảo an, cử người đón và dẫn đường cho quân cách mạng tiến vào thị xã bao vây dinh tỉnh trưởng, buộc chúng phải đầu hàng. Binh lính xin nộp vũ khí, tên thương tá Đào Trọng Hường phải thay mặt tỉnh trưởng nộp con dấu, hồ sơ, giấy tờ, sổ sách. Toàn bộ vũ khí được nhanh chóng tập trung đưa về khu căn cứ Quỳnh Lưu. Lực lượng tự vệ được phân công làm nhiệm vụ bảo vệ các công sở và các khu vực trọng yếu trong tỉnh lỵ. Cơ sở Việt Minh huyện Yên Khánh trương cờ đỏ sao vàng tập hợp nhân dân nổi dậy khởi nghĩa giành chính quyền huyện thắng lợi.

Ngày 21/8/1945, Việt Minh ở huyện Yên Mô lãnh đạo quần chúng khởi nghĩa nổi dậy giành chính quyền. Ở Kim Sơn, khi được tin Việt Minh đã chiếm tỉnh lỵ, bọn phản động đội lốt công giáo lợi dụng danh nghĩa Việt Minh kéo cờ đỏ sao vàng, hô hào quần chúng vào cướp chính quyền huyện (tháng 10/1945, Tỉnh ủy điều đoàn cán bộ về Kim Sơn xây dựng chính quyền, sau đó chính quyền mới thực sự về tay nhân dân).

Sau ba ngày khởi nghĩa (từ ngày 19/8 - 21/8/1945), chính quyền đế quốc phong kiến trong toàn tỉnh đã bị đập tan. Ngày 25/8/1945, Ủy ban nhân dân cách mạng lâm thời tỉnh Ninh Bình, do đồng chí Văn Tiến Dũng làm Chủ tịch ra mắt nhân dân. Trước hai vạn đồng bào, đồng chí Văn Tiến Dũng trình trọng tuyên bố: "Ninh Bình hoàn toàn giải phóng, thành lập chính quyền cách mạng của nhân dân trong toàn tỉnh".

III. NGUYÊN NHÂN THẮNG LỢI, Ý NGHĨA LỊCH SỬ VÀ NHỮNG BÀI HỌC KINH NGHIỆM CỦA CÁCH MẠNG THÁNG TÁM

1. Nguyên nhân thắng lợi

- Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công mau lẹ do nhiều nguyên nhân, trong đó nguyên nhân quan trọng, có ý nghĩa quyết định là sự lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt, khéo léo của Đảng; là sự vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác-Lênin trong điều kiện cụ thể của nước ta một cách đúng đắn, độc lập, tự chủ và sáng tạo. Đảng có phương pháp, chiến lược, chiến thuật cách mạng phù hợp, linh hoạt; nhận thức được thời cơ, chủ động đón thời cơ và kiên quyết chớp thời cơ, tiến hành tổng khởi nghĩa giành chính quyền trong cả nước.

- Cách mạng Tháng Tám thành công là do tinh thần yêu nước, đoàn kết, ý chí quật cường của các tầng lớp nhân dân ta, không chịu sống mãi kiếp nô lệ của người dân mất nước; một lòng đi theo Đảng và được Đảng lãnh đạo qua các cuộc tổng diễn tập, đã quyết vùng lên giành độc lập cho dân tộc. Trải qua 15 năm đấu tranh cực kỳ gian khổ và anh dũng dưới sự lãnh đạo của Đảng, đã có biết bao đồng bào, chiến sĩ đã không hề tiếc máu xương, hy sinh oanh liệt vì mục tiêu độc lập dân tộc.

- Cách mạng Tháng Tám được tiến hành trong bối cảnh quốc tế có những thuận lợi nhất định. Chủ nghĩa phát xít Đức, Ý, Nhật đã bị đánh bại, phong trào đấu tranh giải phóng của các dân tộc bị áp bức và của các lực lượng tiến bộ trên thế giới phát triển mạnh.

2. Ý nghĩa lịch sử

- Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công là thắng lợi vĩ đại đầu tiên của nhân dân ta từ khi có Đảng lãnh đạo, mở ra bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử dân tộc Việt Nam. Chính quyền về tay nhân dân, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời - Nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam Á; chấm dứt chế độ quân chủ phong kiến ở Việt Nam; kết thúc hơn 80 năm nhân dân ta dưới ách đô hộ của thực dân, phát xít. Nhân dân Việt Nam từ thân phận nô lệ trở thành người dân một nước độc lập, làm chủ vận mệnh của mình. Nước Việt Nam từ một nước thuộc địa nửa phong kiến trở thành một nước độc lập, tự do và dân chủ. Đảng Cộng sản Việt Nam trở thành một Đảng cầm quyền. Từ đây, đất nước, xã hội, dân tộc và con

người Việt Nam bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội.

- Cách mạng Tháng Tám là thắng lợi của chủ nghĩa Mác-Lênin được vận dụng sáng tạo vào hoàn cảnh cụ thể của cách mạng Việt Nam; là thắng lợi của tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối cách mạng của Đảng ta gắn độc lập dân tộc với chủ nghĩa xã hội, gắn sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại; là sự thể nghiệm thành công đầu tiên chủ nghĩa Mác-Lênin tại một nước thuộc địa ở châu Á. Đây còn là quá trình phát triển tất yếu của lịch sử dân tộc trải qua mấy nghìn năm phấn đấu, đỉnh cao của ý chí quật cường, sức mạnh cố kết cộng đồng, tầm cao trí tuệ của dân tộc hòa quyện với chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh với xu thế của thời đại vì hòa bình, dân chủ và tiến bộ xã hội, vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

- Thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám cổ vũ phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc ở các nước bị chủ nghĩa đế quốc thực dân áp bức, thống trị. Nó khẳng định rằng, trong điều kiện trào lưu của cách mạng vô sản, cuộc cách mạng do một đảng của giai cấp công nhân lãnh đạo không chỉ có thể thành công ở một nước tư bản kém phát triển, nơi mất xích yếu nhất của chủ nghĩa đế quốc mà còn có thể thành công ở ngay một nước thuộc địa nửa phong kiến lạc hậu để đưa cả dân tộc đó đi lên theo con đường của chủ nghĩa xã hội.

3. Những bài học kinh nghiệm

Cách mạng Tháng Tám để lại cho chúng ta nhiều bài học kinh nghiệm quý báu, nhưng những bài học kinh nghiệm lớn nhất, sâu sắc nhất đó là:

Thứ nhất, có một đảng tiên phong thật sự cách mạng tiếp thu được chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh soi sáng, đã nắm vững hoàn cảnh cụ thể của mỗi giai đoạn cách mạng của đất nước, đề ra được đường lối cách mạng đúng đắn, có phương pháp, hình thức đấu tranh phù hợp; biết nắm bắt thời cơ, xây dựng lực lượng và tổ chức, sử dụng lực lượng đúng lúc; phát huy được sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại để dẫn dắt quần chúng tiến lên giành và giữ chính quyền. Sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng là nhân tố hàng đầu quyết định thắng lợi của cách mạng.

Thứ hai, là vấn đề giành và giữ chính quyền. Đảng ta đã biết chăm lo xây dựng lực lượng cách mạng, làm cho lực lượng cách mạng đủ mạnh, thu hút được đông đảo quần chúng tham gia, từ đó làm thay đổi so sánh lực lượng giữa ta và địch, tạo ra thời cơ cách mạng để đưa cuộc cách mạng đến thành công. Để giữ vững chính quyền, Đảng và Nhà nước ta đã dựa chắc vào nhân dân, tạo nên sức mạnh vật chất và tinh thần để đấu tranh thắng lợi với thù trong, giặc ngoài. Đảng ta biết kiên quyết dùng bạo lực cách mạng và sử dụng bạo lực cách mạng thích hợp và đúng lúc để đập tan bộ máy nhà nước cũ, lập ra nhà nước của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân.

Thứ ba, là vấn đề nắm bắt được thời cơ, đề ra được những quyết định chính xác và kịp thời. Nghệ thuật chỉ đạo tài tình của Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh trong việc chọn đúng thời cơ, ra quyết định Tổng khởi nghĩa đúng lúc thể hiện cụ thể trong Chỉ thị của Thường vụ Trung ương Đảng tháng 3/1945 "Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta" và bản Quân lệnh số 1 của Ủy ban khởi nghĩa

toàn quốc phát đi đêm 13/8/1945. Cũng nhờ chọn đúng thời cơ mà sức mạnh của nhân dân ta trong Cách mạng Tháng Tám được nhân lên gấp bội, đã tiến hành tổng khởi nghĩa thành công trong phạm vi cả nước trong thời gian ngắn.

Thứ tư, vấn đề xây dựng và sử dụng sức mạnh của một cuộc cách mạng. Vận dụng những tư tưởng của chủ nghĩa Mác-Lênin, Đảng ta đã đề ra đường lối cách mạng đúng đắn, thể hiện trong khẩu hiệu đấu tranh từng thời kỳ như: Độc lập dân tộc, người cày có ruộng, 10 chính sách lớn của Mặt trận Việt Minh, chủ trương phá kho thóc của Nhật cứu đói cho dân và hàng loạt hình thức vận động, tập hợp lực lượng, khơi dậy tiềm năng sáng tạo của quần chúng khác. Cách mạng Tháng Tám là một cuộc cách mạng - cuộc tổng khởi nghĩa điển hình dựa vào sức mạnh của toàn dân, chủ yếu là sức mạnh đấu tranh chính trị của Nhân dân để giành chính quyền một cách nhanh chóng trong cả nước. Dưới ánh sáng của đường lối và sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng và Bác Hồ, lòng yêu nước và sức mạnh của toàn dân được thổi bùng lên trong Cách mạng Tháng Tám đã tiếp tục được phát huy cao độ trong hai cuộc kháng chiến thần thánh chống đế quốc xâm lược và trong công cuộc đổi mới đất nước ngày nay.

IV. NHỮNG KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC CỦA ĐẢNG BỘ, QUÂN VÀ DÂN NINH BÌNH

Phát huy thắng lợi và những bài học kinh nghiệm quý báu của Cách mạng Tháng Tám, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, Đảng bộ, quân và dân Ninh Bình luôn nêu cao tinh thần đoàn kết, chủ động, sáng tạo, phát huy dân chủ, nỗ lực phấn đấu, đã cùng với toàn Đảng, toàn dân, toàn quân trong cả nước vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ trọng tâm, đặt được nhiều thành tựu rất quan trọng, khá toàn diện, tạo nhiều dấu ấn nổi bật. Nhiệm kỳ 2015-2020 dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Đảng bộ, quân và dân toàn tỉnh đạt được nhiều kết quả quan trọng, tương đối toàn diện trên các lĩnh vực: Năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các cấp ủy, tổ chức đảng, hiệu lực, hiệu quả quản lý, điều hành của chính quyền các cấp được nâng lên; hệ thống chính trị và khối đoàn kết toàn dân được củng cố vững mạnh. Kinh tế phát triển khá, cơ cấu kinh tế chuyển dịch tích cực; sản xuất công nghiệp tăng trưởng mạnh; các ngành dịch vụ tiếp tục phát triển, tiềm năng, thế mạnh của du lịch được phát huy; sản xuất nông nghiệp theo hướng bền vững, phong trào xây dựng nông thôn mới và thu ngân sách đạt kết quả cao. Văn hóa - xã hội có nhiều tiến bộ, an sinh xã hội được đảm bảo, đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân tiếp tục được cải thiện. Quốc phòng, quân sự địa phương được tăng cường; an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững. Công tác đối ngoại được quan tâm; công tác cải cách hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin, xây dựng chính quyền điện tử, giải quyết khiếu nại, tố cáo có chuyển biến tích cực. Thực hiện đạt và vượt 13/15 mục tiêu chủ yếu của Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XXI, trong đó 12 mục tiêu hoàn thành vượt mức.

Bước sang đầu nhiệm kỳ Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XXII, Đảng bộ tỉnh Ninh Bình tiếp tục phát huy những kết quả đã đạt được, Lãnh đạo tổ chức thành công cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021-2026; tập trung phòng, chống dịch Covid-19 quyết liệt, chủ động,

hiệu quả; tổ chức cho nhân dân đón Tết Nguyên đán Tân Sửu 2021 vui tươi, an toàn, tiết kiệm. Kinh tế tiếp tục phát triển khá, GRDP tăng 7,18%; công nghiệp từng bước tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đạt mức tăng trưởng khá; nông nghiệp được mùa, phong trào xây dựng nông thôn mới được quan tâm; dịch vụ tiếp tục duy trì và có bước phát triển. Văn hóa - xã hội, an sinh xã hội, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được đảm bảo; quốc phòng, quân sự địa phương được tăng cường; công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng chống tham nhũng được tập trung chỉ đạo. Công tác xây dựng Đảng, chính quyền được triển khai đồng bộ, toàn diện, hiệu quả; hệ thống chính trị được củng cố ngày càng vững mạnh.

- Kinh tế của tỉnh có bước phát triển khá toàn diện

Trong 6 tháng đầu năm, mặc dù chịu ảnh hưởng lớn do đại dịch Covid-19 gây ra, nhưng kinh tế tiếp tục phát triển, tốc độ tăng trưởng kinh tế đạt 7,18%, là mức tăng trưởng khá trong cả nước (xếp thứ 19) và khu vực đồng bằng sông Hồng (xếp thứ 6), đánh dấu sự nỗ lực, quyết tâm trong lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Sản xuất nông nghiệp: Giá trị sản xuất nông, lâm nghiệp và thủy sản 6 tháng đầu năm (giá so sánh năm 2010) ước đạt 5,2 nghìn tỷ đồng, tăng 2,2% so với cùng kỳ năm trước. Vụ đông xuân năm nay được mùa, toàn tỉnh gieo cấy được 39,9 nghìn ha lúa, năng suất bình quân ước đạt 66,8 tạ/ha, tăng 0,3% so với cùng vụ năm trước; công tác phòng, chống dịch bệnh cho đàn gia súc, gia cầm được quan tâm chỉ đạo; đã thực hiện hỗ trợ, hướng dẫn tái đàn gia súc, gia cầm. Sản lượng thủy sản 6 tháng ước đạt 30 nghìn tấn, tăng 7,1% so với cùng kỳ năm trước; trong đó sản lượng nuôi trồng ước đạt 26,6 nghìn tấn, tăng 7,8%; sản lượng khai thác ước đạt 3,4 nghìn tấn, tăng 1,9%.

Công tác xây dựng nông thôn mới được quan tâm chỉ đạo; tích cực huy động các nguồn lực, triển khai đồng bộ, lồng ghép với các chương trình, dự án, đẩy nhanh tiến độ xây dựng nông thôn mới, nhất là đối với các xã đăng ký đạt chuẩn nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu trong năm 2021, đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận huyện Yên Mô đạt chuẩn nông thôn mới.

Sản xuất công nghiệp: Giá trị sản xuất công nghiệp 6 tháng đầu năm duy trì mức tăng trưởng khá, ước đạt 45,7 nghìn tỷ đồng, tăng 13,7% so với cùng kỳ năm trước, bằng 47,3% kế hoạch. Một số ngành công nghiệp gặp khó khăn trong khâu nhập nguyên, phụ liệu và xuất khẩu sản phẩm: may gia công, sản xuất thép, kính...

Tổng vốn đầu tư phát triển 6 tháng đầu năm đạt trên 11,8 nghìn tỷ đồng, tăng 1,8% so với cùng kỳ năm 2020, bằng 46,4% kế hoạch. Công tác xây dựng và quản lý đô thị được tăng cường. Hoạt động thu hút, xúc tiến đầu tư tập trung vào cải thiện môi trường, nâng cao năng lực cạnh tranh cấp tỉnh và cải cách, đẩy nhanh tiến độ thực hiện các thủ tục đầu tư.

Trong 6 tháng đầu năm, các ngành dịch vụ chịu ảnh hưởng lớn từ dịch Covid-19, nhất là ngành du lịch, khách sạn, nhà hàng, vận tải. Doanh thu bán lẻ hàng hóa ước đạt 16,9 nghìn tỷ đồng, tăng 29,8% so với cùng kỳ năm 2020; tổng kim ngạch xuất khẩu ước đạt 1.298 triệu USD, tăng 12,8%, đạt 54,1% kế hoạch; tổng giá trị nhập khẩu đạt 1.361 triệu USD, tăng 4,1%. Hoạt động du lịch giảm mạnh cả về lượng khách và doanh thu; lượng khách đến các điểm thăm quan trên

địa bàn chỉ đạt 867,5 nghìn lượt khách, giảm 42,3%; doanh thu du lịch đạt 552,4 tỷ đồng, giảm 32,8%, đạt 15,8% kế hoạch.

Thu - chi ngân sách 6 tháng đầu năm đạt kết quả tích cực, tổng thu ngân sách đạt 10.650,5 tỷ đồng, đạt 57,2% dự toán, tăng 21,6% so với cùng kỳ; tổng chi ngân sách địa phương đạt 5.426,5 tỷ đồng, đạt 35,5% dự toán, bằng 95,1% so với cùng kỳ, các khoản chi được thực hiện tiết kiệm, chặt chẽ, nghiêm túc theo đúng chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ.

Văn hóa-xã hội có nhiều tiến bộ; an sinh xã hội đảm bảo, đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân tiếp tục được cải thiện.

Công tác thông tin, tuyên truyền được đẩy mạnh với nhiều nội dung, hình thức phong phú; công tác báo chí, phát thanh - truyền hình từng bước nâng cao chất lượng tin bài, bám sát các nhiệm vụ chính trị của địa phương và các sự kiện lớn của đất nước, của tỉnh. Công tác quản lý và tổ chức lễ hội được tăng cường, thực hiện nghiêm túc các quy định phòng, chống dịch Covid-19 theo đúng chỉ đạo của Trung ương, của tỉnh; đã tổ chức thành công Lễ Khai mạc Năm Du lịch Quốc gia 2021 với chủ đề "Hoa Lư - Cố đô ngàn năm" gắn với Lễ hội Hoa Lư.

Công tác giáo dục - đào tạo có chuyển biến, chú trọng nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện; triển khai dạy học trực tuyến để đảm bảo phòng, chống dịch Covid-19; học sinh của tỉnh tham gia kỳ thi quốc gia năm học 2020-2021 đạt 33 giải; tổ chức kỳ thi tuyển sinh lớp 10 THPT đảm bảo an toàn, nghiêm túc, đúng quy chế; Tổng điểm trung bình kỳ thi tốt nghiệp THPT Quốc gia năm 2021 tỉnh Ninh Bình xếp thứ 3 toàn quốc.

Phong trào luyện tập thể dục thể thao quần chúng được duy trì thường xuyên; hoạt động thể thao thành tích cao tiếp tục được quan tâm; thành lập Đội bóng chuyền nữ Ninh Bình - Doveco; tổ chức thành công "Giải Bóng chuyền Cúp Hoa Lư - Bình Điền năm 2021". Công tác khám, chữa bệnh, phòng chống dịch bệnh, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm và chăm sóc sức khỏe nhân dân được tăng cường; đã chủ động triển khai quyết liệt, có hiệu quả các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19; sẵn sàng phương án ứng phó theo các cấp độ có thể xảy ra; đến nay tình hình dịch bệnh trên địa bàn tỉnh được kiểm soát tốt, không để lây lan trong cộng đồng, triển khai tiêm vắc xin phòng Covid-19 cho các đối tượng ưu tiên theo quy định.

Công tác đảm bảo an sinh xã hội được quan tâm chỉ đạo; thực hiện đầy đủ, kịp thời các chính sách đối với người có công. Công tác dạy nghề, giải quyết việc làm cho người lao động được chú trọng; trong 6 tháng đã tổ chức tuyển sinh đào tạo cho 9.295 người (đạt 47,9% kế hoạch), trong đó xuất khẩu lao động 408 người; quyết định cho 1.701 trường hợp hưởng trợ cấp bảo hiểm thất nghiệp hằng tháng với tổng số tiền trên 25 tỷ đồng. Công tác giảm nghèo theo chuẩn đa chiều được thực hiện có hiệu quả; hoàn thành việc rà soát hộ dân tộc thiểu số và hộ nghèo có thành viên là người có công với cách mạng năm 2020.

Công tác quốc phòng - an ninh; phòng, chống tham nhũng; thanh tra; tiếp công dân, giải quyết đơn thư được tăng cường

Lực lượng Quân sự: Duy trì nghiêm chế độ sẵn sàng chiến đấu, tổ chức huấn luyện, giáo dục, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng an ninh theo kế hoạch. Triển khai

thực hiện Đề án 07 của UBND tỉnh về diễn tập khu vực phòng thủ kết hợp phát triển kinh tế - xã hội gắn với quy hoạch bố trí quốc phòng giai đoạn 2021-2025.

Lực lượng Công an: Chủ động nắm và kiểm soát tình hình, kịp thời tham mưu cho cấp ủy, chính quyền chỉ đạo giải quyết tốt những vấn đề liên quan đến an ninh trật tự; đảm bảo an toàn tuyệt đối Cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và bầu cử đại biểu HĐND các cấp, nhiệm kỳ 2021-2026; tăng cường kiểm tra, xử lý nghiêm các vi phạm liên quan đến phòng, chống dịch Covid-19. Đấu tranh mạnh với các loại tội phạm và vi phạm pháp luật; quản lý cư trú, ngành nghề kinh doanh có điều kiện về an ninh trật tự; kiểm tra, xử lý vi phạm trong các lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, lợi dụng giao dịch, chuyển nhượng lan đột biến, khai thác, kinh doanh cát trên tuyến sông Đáy. Triển khai dự án cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư và cấp Căn cước công dân gắn thẻ chip điện tử trên địa bàn tỉnh đảm bảo tiến độ.

Lực lượng Bộ đội Biên phòng: Tăng cường tuần tra, nắm tình hình, phối hợp đảm bảo an ninh trật tự ở khu vực biên giới biển, cửa khẩu cảng, vùng nước cảng; xác minh, giải quyết kịp thời, đúng quy định các vụ việc thuộc thẩm quyền. Phát động phong trào "Toàn dân tham gia phòng, chống dịch Covid-19 và xuất, nhập cảnh trái phép" khu vực biên giới biển của tỉnh.

Các cơ quan tiến hành tố tụng 2 cấp trong tỉnh phối hợp chặt chẽ trong việc tiếp nhận, xử lý tin báo, tố giác tội phạm, nâng cao chất lượng giải quyết, xét xử các loại án. Tăng cường tổ chức các phiên tòa rút kinh nghiệm để nâng cao kỹ năng, nghiệp vụ, hiệu quả giải quyết, xét xử các loại vụ án.

Công tác thanh tra, kiểm tra, công tác tiếp công dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân được duy trì thường xuyên, nghiêm túc. Công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí, thực hành tiết kiệm được triển khai thực hiện đồng bộ, có hiệu quả.

Công tác xây dựng Đảng được tập trung lãnh đạo, triển khai toàn diện, đồng bộ các nhiệm vụ và giải pháp tạo sự chuyển biến tích cực

Công tác giáo dục chính trị tư tưởng được tăng cường: Chỉ đạo đẩy mạnh tuyên truyền các nhiệm vụ chính trị, các sự kiện, ngày kỷ niệm lớn của đất nước, của tỉnh. Tổng kết việc triển khai thực hiện Chủ đề công tác năm 2020; triển khai thực hiện Chủ đề công tác năm 2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh "Kỷ cương, trách nhiệm, đẩy mạnh cải cách hành chính". Tổ chức nghiên cứu, học tập, quán triệt, tuyên truyền và triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng; sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị; quán triệt, triển khai việc thực hiện Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18/5/2021 về việc tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị khóa XII về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và nghiên cứu, học tập chuyên đề toàn khóa nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng - Chuyên đề năm 2021.

Công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch được triển khai đồng bộ, toàn diện, quyết liệt, có nhiều điểm mới góp phần giữ vững ổn định chính trị, tạo điều kiện phát triển kinh tế-xã hội.

Công tác cán bộ được chú trọng thường xuyên, củng cố, kiện toàn kịp thời, đồng bộ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Thực hiện các nghị quyết của Trung ương về

sắp xếp tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế, Tinh ủy và các cấp ủy đã tập trung lãnh đạo thực hiện các mô hình và thí điểm các mô hình theo chỉ đạo của Trung ương. Đến nay, đầu mối các cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị của tỉnh cơ bản đã được thu gọn, hoạt động hiệu quả hơn.

Công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng được tăng cường, từng bước đổi mới và đạt chất lượng, hiệu quả. Trong 6 tháng đầu năm, cấp ủy và UBKT các cấp đã kiểm tra 80 tổ chức đảng và 120 đảng viên; giám sát chuyên đề đối với 59 tổ chức đảng và 88 đảng viên; thi hành kỷ luật 59 đảng viên bằng các hình thức: Khiển trách 45, cảnh cáo 10, khai trừ 4; thực hiện việc tiếp nhận, phân loại, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo phục vụ bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND các cấp.

Công tác dân vận của các cấp ủy đảng, chính quyền có nhiều đổi mới và chuyển biến tích cực, thực hiện tốt Quy chế công tác dân vận của hệ thống chính trị trên địa bàn tỉnh; thường xuyên nắm bắt diễn biến tư tưởng, tâm tư nguyện vọng, những kiến nghị hợp pháp, chính đáng của nhân dân, tình hình hoạt động của các tôn giáo, kịp thời tham mưu cho cấp ủy xem xét, giải quyết

Công tác nội chính và phòng, chống tham nhũng, lãng phí được quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tạo sự chuyển biến tích cực. Tổ chức quán triệt, triển khai Chỉ thị số 26-CT/TW, ngày 09/11/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với các cơ quan bảo vệ pháp luật trong công tác điều tra, xử lý các vụ án, vụ việc; thực hiện kê khai và công khai bản kê khai, tài sản thu nhập lần đầu theo quy định của Luật Phòng, chống tham nhũng.

Chất lượng và hiệu quả hoạt động của HĐND, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh được nâng cao; tập trung giải quyết các vấn đề phát sinh giữa 2 kỳ họp đảm bảo đúng quy định; tích cực chỉ đạo thực hiện công tác bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021- 2026; thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ công tác dân nguyện công tác quản lý và điều hành của chính quyền các cấp có chuyển biến tích cực. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội và các hội quần chúng bám sát chỉ đạo của cấp ủy cùng cấp tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động theo hướng cụ thể, thiết thực, hiệu quả, sâu sát cơ sở.

Nhận thức đầy đủ trách nhiệm trong việc vận dụng và phát huy những bài học kinh nghiệm quý giá, tư tưởng mang tầm thời đại của Cách mạng Tháng Tám vào công cuộc đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, quê hương, Đảng bộ và nhân dân Ninh Bình sẽ tích cực, chủ động nắm bắt thời cơ, vượt qua thách thức, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội; tăng cường xây dựng Đảng và hệ thống chính trị vững mạnh; phát huy dân chủ và sức mạnh đoàn kết toàn dân; chú trọng thực hiện mục tiêu kép, đẩy mạnh phòng, chống dịch Covid-19 và phát triển kinh tế - xã hội; đảm bảo an sinh xã hội, quốc phòng, an ninh, trật tự an toàn xã hội; không ngừng nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân; phấn đấu sớm trở thành tỉnh Nông thôn mới, phát triển nhanh và bền vững./.

BAN TUYÊN GIÁO TỈNH ỦY NINH BÌNH